

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
УО «Белорусский государственный экономический университет»

**МЕХАНИЗМ ФОРМИРОВАНИЯ
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ
РЕГИОНОВ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
В УСЛОВИЯХ ПЕРЕХОДА К РЫНОЧНОЙ ЭКОНОМИКЕ**

Материалы научно-практической конференции

Пинск, 21–22 февраля 2006 года

Минск 2006

УДК 332.02.2(476)

ББК 65.9(4Бе)

M55

Редакционная коллегия:

кандидат экономических наук, доцент *Л.Ф. Киндрук*

кандидат экономических наук, доцент *В.С. Филипенко*

кандидат экономических наук, доцент *В.М. Мальцевич*

кандидат экономических наук, доцент *С.В. Слошнов*

кандидат сельскохозяйственных наук *Т.Б. Рошка*

кандидат физико-математических наук, доцент *В.В. Митянок*

кандидат педагогических наук, доцент *Г.Ф. Вечорко*

Утверждено Редакционно-издательским советом университета

M55 **Механизм формирования социально-экономического развития регионов Республики Беларусь в условиях перехода к рыночной экономике** [Текст] : материалы науч.-практ. конф. (Пинск, 21–22 февр. 2006 г.). – Мин. : БГЭУ, 2006. – 145 с.

ISBN 985-484-339-4.

УДК 332.012.2(476)

ББК 65.9(4Бе)

ISBN 985-484-339-4

© УО «Белорусский государственный
экономический университет», 2006

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ ПАЛІТЫКА МІЖВАЕННАЙ ПОЛЬШЧЫ

С.А. Фядзечка

*Філіял УА «Беларускі дзяржаўны
эканамічны універсітэт» у г. Пінску*

Пасля Першай сусветнай вайны польская нацыя здолела стварыць і зама-
цаваць уласную дзяржаву, прычым кірауніцтва адноўленай Рэчы Паспалітай
не пажадала абмежавацца этнічнымі польскімі тэрыторыямі. Лідэры і значная
частка грамадства новай Польшчы, якія знаходзіліся пад моцным уплывам

уласных гістарычна-палітычных міфаў, імкнуліся далучыць беларускія землі да сваёй дзяржавы і паланізацаць беларусаў. Для нас важна зразумець, што было прычынай уznікнення такіх захопніцкіх амбіцый у сядомасці не толькі польскай эліты, але і амаль усёй нацыі. Польская нацыянальная палітыка павінна была прадэманстраваць такія акалічнасці грамадска-палітычнага жыцця, якія больш харектэрны для мадэрнізаванай улады рэспубліканскага тыпу. Несумненна, гэта было новай з'явай як для палякаў, так і для беларусаў.

Тыя акалічнасці палітычнага жыцця, якія наспаткалі беларуска-польскія адносіны ў міжваенны час, яскрава дэманструюць не толькі сутнасць польскай нацыянальнай палітыкі, але і сутнасць становішча беларускага народа пасля такіх складаных падзеяў, як сусветны аграрны крызіс, працэс мадэрнізацыі Расійскай імперыі ў час Мікалая II, Першая сусветная і грамядзянская вайны. Было б памылкай ускладаць на польскі бок усе авбінавачанні ў цяжкім становішчы беларускага насельніцтва. Безумоўна, што вышэй названыя фактары адыграли ў беларуска-польскіх адносінах вельмі актыўную роль:

У міжнародным праве актыўна распрацавана праблема «меншасці». Так, С. Томушат лічыць, што нацыянальныя меншасці – «этія групы, якія да такога ўзроўня разумеюць сваё адрознение ад іншых, што спрабуюць самі распраджацца сваім лёсам, хаяць б частковая». Д. Турк і Т. Вейтэр пад нацыянальнай меншасцю разумеюць «групу людзей, належачых да якой-небудзь нацыі, валодаючай сваёй дзяржавай, але жывучых у іншай, часцей за ўсё, памежнай дзяржаве». Словазлучэнне «нацыянальная меншасць», па думцы савецкага вучонага С. Брука, у большасці выпадкаў абазначае групы, адарваныя ад асноўнай масы больш ці менш крупных народоў, да якіх яны належаць. Большасць даследчыкаў у якасці вызначальных прыкмет пропаноўваюць пэўныя крытэрыі меншасці. Асноўным з такіх крытэрыяў з'яўляецца колькасць. Каб група была прызнана меншасцю, яна павінна быць менш па колькасці за астатнюю частку насельніцтва. Такая думка выцякае з этымалогіі слова «меншасць». Аднак трэба звярнуць увагу, што колькасная меншасць можа дамінаваць у пэўных рэгіёнах, і такім чынам перад намі паўстаюць ужо два тыпы меншасці І Рэчы Паспалітай. З аднаго боку, гэта немцы і ўсходнія яўрэі, якія пераважна раўнамерна расселены па тэрыторыі дзяржавы; з другога боку – украінцы, беларусы і літоўцы, якія займаюць пэўныя тэрыторыі на Усходзе. У апошнім выпадку адным са спосабаў вырашэння нацыянальнага пытання будзе сусідаванне. Аднак для шматнацыянальных дзяржаў харектэрна вырашэнне пэўных пытанняў унутранай палітыкі з дапамогай большасці галасоў, а гэта не заўсёды гарантует права меншасцей.

Якаснай прыкметай меншасці, якая адрознівае яе ад большасці насельніцтва ў дзяржаве, з'яўляецца валоданне ўстойлівымі этнічнымі, рэлігійнымі і моўнымі харектарыстыкамі. У большасці дакументаў міжнароднага права слова «этнічныя», «рэлігійныя», «моўныя» меншасці заўсёды ўжываюцца разам і без якіх-небудзь адрозненняў. Апошнім крытэрыем адзначэння меншасці з'яўляецца «праяўленне пачуцця салідарнасці ў мэтах захавання сваёй культуры, традыцый, рэлігіі і мовы». Нацыянальная самасвядомасць, асабліва калі няма перашкод для яе выражэння, з'яўляецца найбольш важнай этнічнай прыкметай.

Дзяржавы не павінны ўздрейнічаць на суб'ектыўнасць насельніцтва. Меншасць павінна быць самабытнай, жадаць і імкнуцца захаваць такую самабытнасць.

Такім чынам меншасць – гэта група грамадзян дзяржавы, колькасна меншая асноўнай часткі насельніцтва і займаючая недамінуючае становішча, якая валодае ўстойлівымі этнічнымі, моўнымі, рэлігійнымі і культурнымі характарыстыкамі і жадае захаваць сваю самабытнасць.

Стварэнне ва ўмовах Усходней Еўропы новых дзяржаў на «абломках імперый» прывяло ў міжваенны час да ўзікнення палітычных рэжымаў са значным нацыяналістычным і аўтарытарным характарам. У вялікай колькасці даследаванні ў гэты перыяд лічыцца этапам прынікнення нацыяналізму ва ўнутраную палітыку, калі маладыя палітычныя рэжымы вымушаны былі фарміраваць дзяржавы незалежна ад этнічнага складу насельніцтва (асабліва гэта тычыцца Польшчы).

Сінтэз польскай эканамічнай палітыкі ў дачыненні да Заходняй Беларусі патрэбна было б разглядаць не толькі праз прызму нацыянальной асіміляцыйнай і каланізатарскай палітыкі, але і праз наяўныя эканамічныя патрабы Польшчы ва ўмовах будаўніцтва новай дзяржавы і сусветнага эканамічнага крызісу 1929–1932 гг. Польскую нацыянальную палітыку можна падзяляць на перыяды не толькі па такой прыкмете, як форма дзяржаўнага кіравання ў міжваенны Польшчы, але і па паступоваму адыходжанню ідэалогіі пострэвалюцыйнай роўнасці і дэмакратызму. Звычайна, рэвалюцыйныя змены нараджаюць калі не контррэвалюцыйны, дык кансэрватыўны рух. У выпадку беларуска-польскіх адносін гэта перш за ўсе павінна было тычыцца менавіта палітычнага прадстаўніцтва беларусаў у новай польскай дзяржаве. Паступовае знікненне іх з палітычнага жыцця ў парламенце і ўрадзе можна ўспрыніць як факт адыходу ад тых рэвалюцыйных змен, якія адбыліся на пачатку стагоддзя.

Аналіз польскай нацыянальной палітыкі канцэнтруе ў сябе пэўную частку тых адмоўных з'яў, якія сустракаюцца паміж любымі суседнімі народамі. Тыповы крытычны аналіз недахопаў суседняга народу, які ў любым выпадку прысутнічае на бытавым і фальклорным узроўні, павінен улічвацца і не перашкаджаць аб'ектыўнаму аналізу гэтых адносін. Развіццё сітуацыі ў накірунку аналізу дробных узаемных зняваг контрапрадуктыўна.

СОДЕРЖАНИЕ

Пленарное заседание	3
<i>Вечорко Г.Ф.</i> Образовательные проекты Республики Беларусь: цели и задачи воспитания	3
<i>Крюков В.М.</i> Посылки генезиса ориентационных механизмов социокультурного развития	4
<i>Ливенский В.М.</i> Механизм прогрессивного развития сельскохозяйственного производства в пострадавших от аварии на ЧАЭС районах	7
<i>Мальцевич В.М., Мальцевич Н.В.</i> Применение корреляционных моделей при оценке эффективности использования ресурсов сельскохозяйственных предприятий	9
<i>Филипенко В.С.</i> Региональный аспект социально-экономического развития Республики Беларусь	12
<i>Янюк Э.</i> Возможности органов местного самоуправления по формированию инвестиционной привлекательности Беларуси	14
Секция 1. Государственное регулирование социально-экономического развития Республики Беларусь	
<i>Горбацкий С.И.</i> Проблемы инвестиционного кредитования в Республике Беларусь и их решение	16
<i>Ефремова С.В.</i> Рециклинг как эффективная стратегия управления отходами ..	17
<i>Йокша Д.М.</i> перспективы, проблемы становления и развития налогового учета в Республике Беларусь на современном этапе	18
<i>Козаченко Л.Д.</i> Проблемы управления предприятием в условиях инфляции	20
<i>Паршиутич О.А.</i> Направления региональной инвестиционной политики	21
<i>Печень В.С.</i> Внешнеторговая деятельность Республики Беларусь и ее перспективы	22
<i>Познякевич В.Н.</i> Некоторые аспекты формирования учетной политики	24
<i>Семиренко Е.П.</i> Льготное кредитование жилищного строительства и его эффективность	26
<i>Семиренко Е.П., Дорох Ю.В.</i> Привлечение иностранных кредитных линий для финансирования инвестиционных проектов	28
<i>Сергеюк В.С.</i> Россия и Беларусь: значение и перспективы социально-экономической интеграции	31
<i>Фетисова Т.В.</i> Особенности организации финансовых отношений в жилищном хозяйстве Республики Беларусь	32

Секция 2. Социально-экономическое развитие и стабилизация регионов Республики Беларусь.....	34
<i>Вертай С.П.</i> Организационная культура как инструмент внутренней интеграции и внешней адаптации предприятий	34
<i>Володко О.В., Михолап М.Н.</i> Стратегия социально-экономического развития Полесского региона	36
<i>Давыдова Н.Л.</i> Формирование процентных ставок по банковским депозитам	38
<i>Давыдова Н.Л., Сплошнов С.В.</i> Мультиликатор собственного капитала банка как фактор эффективности	40
<i>Денисевич М.Н.</i> Заработка плата и ее динамика на предприятиях Белорусского Полесья	42
<i>Залога Т.П.</i> Тенденции в распределении доходов	44
<i>Зборина И.М.</i> Совершенствование методов оценки уровня качества продукции	45
<i>Зглой Т.В.</i> Эффективное использование трудовых ресурсов	47
<i>Киндрук Л.Ф., Зглой Т.В.</i> Влияние изменения производительности труда на результат производственно-хозяйственной деятельности предприятия.....	49
<i>Кисель И.А.</i> Оценка налоговой нагрузки на предприятие в системе налогового менеджмента	50
<i>Кисель И.В.</i> Оценка кредитоспособности заемщиков	52
<i>Клеццева С.А.</i> Анализ конкурентных преимуществ Брестской области	54
<i>Кондратьевна Е.А.</i> Амортизационные фонды воспроизводства: назначение и перспективы развития	56
<i>Кузнецова И.А.</i> Реформирование деятельности предприятий розничной торговли на основе применения принципов мерчандайзинга	57
<i>Кузьменок З.И.</i> Значение малого предпринимательства в развитии регионов	59
<i>Купрейчик Д.В.</i> Оценка эффективности функционирования капитала с использованием денежных потоков	61
<i>Мисюта А.В.</i> Оценка выбора медиасредств мебели	63
<i>Сплошнов С.В.</i> Развитие методов оценки рентабельности банка	65
<i>Филипенко В.С., Околович Т.М.</i> Определение эффективности производства с использованием рыночных категорий	67
<i>Якимченко С.Л.</i> Критерии эффективности управления корпоративной собственностью	70

Секция 3. Развитие агропромышленного комплекса Полесского региона в условиях перехода к рыночной экономике	72
<i>Веренич А.Ф., Колосов Г.В.</i> Выживаемость многолетних трав при разных сроках и режимах затопления	72
<i>Копытовских А.В.</i> Ландшафтно-метеорологические условия применения минимальных обработок почвы в Республике Беларусь	74
<i>Коржич В.П.</i> Анализ урожайности зерновых в Пинском районе	76
<i>Кулакова Н.Л.</i> Развитие молочной отрасли на загрязненных радионуклидами территориях Белорусского Полесья	78
<i>Мозоль А.</i> Мониторинг закупок сельскохозяйственной продукции	80
<i>Невдах С.В.</i> Анализ динамики и структуры посевных площадей кормовых культур в Пинском районе	82
<i>Сушко В.И.</i> Тенденции развития экспорта и импорта продовольствия в Республике Беларусь	83
<i>Тонкович В.С.</i> Совершенствование организации субъектов внутренних хозрасчетных отношений в сельскохозяйственных предприятиях	85
<i>Шумак В.В., Немиро В.А.</i> Применение грунтовых вод для выращивания рыбы	87
Секция 4. Внедрение информационных технологий в повышение эффективности социально-экономического развития Белорусского Полесья	89
<i>Володько Л.П.</i> Экономическая эффективность методики экспертной оценки качества банковских информационных технологий	89
<i>Глинский О.Ю.</i> Системы управления контентом Интернет-ресурса	91
<i>Дежурко Л.Ф.</i> Статистические оценки рисков финансовых активов	94
<i>Дунько Э.М.</i> Системный подход к построению корпоративной информационной системы высшего учебного заведения	95
<i>Коржич В.П., Коржич В.В.</i> Исследование зависимости накопления растениями радионуклидов с использованием пакета «Статистика»	98
<i>Митянок В.В.</i> Электрореактивный двигатель с улучшенными характеристиками	101
<i>Павлов П.А.</i> Минимальное общее время выполнения распределенных конкурирующих процессов в асинхронном режиме в случае неограниченного параллелизма	103
<i>Сидская О.В.</i> Математическая модель конвейерных вычислений	105

Секция 5. Социокультурные факторы, приоритеты, ориентиры развития белорусского общества	107
<i>Ваткевич В.Ю.</i> Семья в социокультурном пространстве общества	107
<i>Гагуя Р.Б., Ноздрин А.А.</i> Некоторые неучтенные находки предметов средневекового вооружения на территории Пинского района	109
<i>Евстафьев В.А.</i> Политическая социализация молодежи в условиях трансформации общества	110
<i>Крюков Д.В.</i> Революция в аспекте исторического развития политического сознания	112
<i>Можейко П.П.</i> Природа европейских ценностей: вперед в прошлое	114
<i>Можейко П.П., Левченко А.Н.</i> Экономика и христианство	116
<i>Радзевич А.В.</i> Отмена смертной казни – первый шаг на пути обеспечения права человека на жизнь	118
<i>Фядзечка С.А.</i> Національна палітыка міжваеннай Польшчы	119
<i>Шульга М.Л.</i> Девиантная виктимность несовершеннолетних	121
Секция 6. Тестирование как одна из форм контроля владения иностранным языком	124
<i>Бутрина Л.В.</i> Тесты: суть, виды и задания	124
<i>Гмир П.В.</i> Тестирование как один из приемов контроля умений и навыков различных видов речевой деятельности по иностранному языку	126
<i>Колесникович Л.И.</i> Тестовый контроль умений и навыков чтения в неязыковом высшем учебном заведении	127
<i>Мартынович В.Г.</i> Проблемные аспекты педагогического тестирования	129
<i>Павлович Т.С.</i> Тестирование как способ интенсификации обучения иностранному языку	131
<i>Пронина Н.М.</i> Компьютерное тестирование при обучении деловому письму	132
<i>Селюжицкая Л.Н.</i> Порядок разработки тестов и проверка их качества	134
<i>Семенюк Ж.П.</i> Использование квиза при работе с аутентичными текстами ..	136
<i>Хмель О.А.</i> Проблемы создания и эффективность использования компьютерных тестов в обучении иностранному языку	137
<i>Юш Г.В.</i> Тестовый контроль навыков аудирования как средство для развития самоконтроля	139